

véseket meghíusultaknak tekinti s főként abból magyarázza, hogy «a tudósokban a tiszta tapasztalat iránti tulságos törekvéseik között kiveszett a metafizikai helyes gondolkodás iránti érzék, mely utóbb azonban elvi támadássá alakult mindaz ellen, ami mint közvetlen tapasztalat nem esik a megfigyelés alá». A monizmussal szemben ezt mondja: «Lehetetlen, hogy a lélek csak mozgás, a mozgásnak egy változata, az anyag szervezetségének tüneményi alakja volna; lehetetlen, hogy az a világnézet, mely a lélek, a szellem halhatatlanságát vallja hitéül, kétezer év óta csak egy szép álomban ringatta volna magát, melyből a tudomány a rideg valóra ébreszti». «A tudomány azt (a lelket) el nem sikkaszthatja az emberiségtől, s ha teszi, nem mondjuk, rosszhiszemüleg, hazugsággal teszi, hanem teszi megtévelyedésből, mert eljárásában hamis elvek vezérlik, melyek a gondolkodás alaptörvényeivel vannak ellenmondásban».

Magyar Középiskola (VI. évf., 1913, Prónai Antal közreműködésével szerkeszti Friml Aladár). 1. szám. Péter János A helyi tanterv a középiskolai oktatásban címen arról ír, mi szerepe lehet a szülőföldnek a középiskolai tanításban. Az otthon ismerete tartja fenn művelődésünk történeti alapjait, amivel együtt jár a szülőföld védelme is; ez pedig a műemlékek, természeti szépségek és népszokások megértésében és őrzésében nyilatkozik. Ily irányú tanításra alkalmat ad a nyelvi, történelmi, földrajzi, természetrajzi, mennyiség-tani oktatás, melyeket a szerző sorra vesz s végső eredményül a hazaszeretet erősödését, az erkölcsi tökéletesedést várja e szempont határozottabb érvényesítésétől. Papp Dezső a biológiai gyakorlatok kérdését tárgyalja; az önálló gondolkodásra és munkára való nevelés a vezető gondolata, amelyet a mai középiskolában nem talál meg. A porosz és magyar viszonyok összevetése, a tenni valók kijelölése, a hazai kezdeményezések felsorolása, a tanárképzésre vonatkozó megjegyzések tanulságosak. Philipp Kálmán a középiskolai nyelvtanítás érdekében egyes testületekben és tankerületekben a nyelvész-tanárok szakérteketét óhajta szervezni, amelyen modern és klasszikus filológus közösen ismertetné tárgya módszeres kezelését; az értekezletek anyagát a közoktatási tanács felhasználná s a jó gondolatok egységes megvalósítását elősegítené.

Magyar Tanítóképző (XXVIII. évf., 1913, szerkeszti Dékány Mihály). 1. szám. A tanítóképzőintézeti tanárság az új tanterv és utasítások kiadása óta azok minél teljesebb végrehajtásán fáradozik. Legújabban az 1912. évi egyik min. rend. alapján a gyakorlati képzésről folytattak alapos tanácskozást. E számban két cikk is szól